

Джерельна база дослідження досить вагома і несе значний інформаційний матеріал. Зокрема, у процесі даного дослідження було використано матеріали фондів державних архівів Волинської та Рівненської областей: звіти окремих товариств, статuti їх діяльності тощо. Значний інформаційний матеріал міститься у путівниках, що були видані у міжвоєнний період: путівник по Польщі в 4-х томах, путівники по Кременцю, Острогу, Рівному, Луцьку, «Ілюстрований путівник по Волині» М. Орловича, «Путівник по Волині» Я. Гофмана, Два останніх побачили світ саме завдяки діяльності Волинського Красназвочного Товариства та Опіки над Пам'ятками Старовини, Товариства Приятелів Науки. Досить вагомий матеріал міститься у туристичних інформаторах, пресі досліджуваного періоду.

У даному дослідженні використано такі методи, як порівняльно-історичний, проблемно-хронологічний, статистичний та аналітичний.

Наукова новизна полягає у постановці та розробці актуальної теми, яка не отримала необхідного об'єктивного висвітлення в історичній літературі. У дослідженні, на основі широкого кола вперше залучених до наукового обігу джерел, зроблено комплексний аналіз внеску польських організацій і товариств у розвиток туризму у Волинському воєводстві.

У результаті дослідження було встановлено, що діяльність досліджуваних установ була спрямована на пропаганду та популяризацію туристичної галузі шляхом проведення численних екскурсій, організації різноманітних курсів з метою підготовки спеціалістів для сфери туризму, розробки туристичних маршрутів, а також видавництва путівників, листівок, буклетів, інформаторів, в яких описувалась туристична інфраструктура Волинського воєводства, розміщувались різноманітна інформація туристичного характеру.

Незважаючи на те, що діяльність усіх вище перерахованих товариств і організацій була тісно пов'язана з основними векторами внутрішньої політики Другої Речі Посполитої, їх внесок у розвиток туризму як волинського регіону, зокрема, так і Польської республіки в цілому, значний та вагомий. Саме завдяки їх діяльності туристична справа у Волинському воєводстві перебувала на досить високому рівні розвитку.

Створення та роль ікони у повсякденному житті людини

Ольга Колесник

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

E-mail: cisdarling@mail.ru

Наукова проблема дослідження полягає у вивченні історії створення ікони, розвитку техніки іконопису та визначенні ролі ікони в житті кожної людини. Звертається увага і на роль ікони як історичного та духовного джерела.

Провідні мистецтвознавці різних країн світу, особливо з другої половини ХХ століття, почали приділяти значну увагу іконознавству, зокрема, таким його царинам, як історія розвитку ікони в різних країнах з християнською

культурною традицією та її відмінність від інших видів релігійного живопису, а також духовна природа ікони.

Необхідно відмітити внесок у розвиток даної проблематики таких провідних мистецтвознавців з як Д. В. Степовика, В. Н. Лазарева, В. А. Овсійчука, Д. П. Кравича та інших.

Створення будь-якої ікони розпочиналося з дошки. Її виготовляв майстер по дереву, тобто тесляр. При виборі матеріалу віддавали перевагу липі, у ній менше сучків, і вона не так сильно коробилася. Майстер по дереву ретельно вигладжував дошку сокирою з обох боків, а на лицевій, відступивши небагато від країв, вирубував ковчег – неглибоку прямокутну виїмку. Виходили поля і середник.

Далі дошка переходила у руки до іконописця. Лицьовий бік він заклеював полотниною-паволокою, а поверх неї накладав левкас – ґрунт під живопис. Тепер можна було приступати до роботи. Але виникали два питання: що писати і як писати? Відповідно до християнських догматів процес створення ікони (від вибору матеріалу до композиційного втілення визначених образів і сюжетів) був строго регламентований.

Церква володарювала над розумами людей; своїм ореолом освячувала вона владу князя і царя, впливала на життя, свідомість і вчинки багатьох тисяч християн. Тому в кожній оселі неодмінно була ікона Ісуса Христа – Рятівника, доброго і мудрого захисника, суворого і грізного судії. І обов'язково ікона Богородиці.

Що ж до церковних іконостасів, то вони склалися за строгими канонами і правилами. У своєму простому вигляді іконостас представляв декілька подовжніх балок – тябл, на яких розташовувалися ікони; у великих церквах та соборах це були складні архітектурні споруди, пишні живописом, позолотою, декоративним різьбленням по дереву. Іконостас складався з п'яти лав.

Таким чином з'ясовувалося питання, що зображувати іконописцеві. З приводу як писати – були встановлені строгі правила: «делати по подобію», тобто писати за зразками. Відвіку існували так звані лицьові іконописні списки – контурні графічні зображення ікон, забезпечені короткими вказівками відносно кольору і одягу. Церква встановлювала вельми жорсткі канони іконопису і пильно стежила за їх дотриманням.

Писання ікон вимагало найбільшої ретельності і духовної зосередженості від художника-іконописця.

Йому необхідно було пройти довгий шлях духовної та професійної підготовки, виконати клопітку роботу створити ікону. Не просто ікону, а той образ через посередництво якого людина спілкується з Богом.

При вивченні теми автор використовував іконописні джерела намагаючись прослідкувати в них не лише духовну, естетичну, але і історичну сутність. А саме – ікони як історичного джерела. Що б зрозуміти ікону і закладений в ній сенс, необхідно комплексне вивчення: дошки на якій вона змальована, фарб, які використовувалися при написанні, їх символіку і колір. І найголовніше необхідно розглянути той образ і закладений у ньому зміст, який хотів передати іконописець. Відтворення такої картини і стало завданням даного дослідження.